

Õhusõiduki talveuni

Käes on talv ning mitte kõik meist ei lenda aasta ringi. Pikka aega maa peal olemine ei mõju hästi piloodile ega ka õhusõidukile. Parim ennetav hooldus on vähemalt iga 30 päeva tagant lennata, kuna siis kasutatakse kõiki süsteeme alates juhtimissüsteemidest kuni mootori(te) ja avioonikani välja. Aga kui see ei ole võimalik, tuleks õhusõiduk pikemaks talveuneks ette valmistada. Erinevalt suurtest lennukitest ei ole paljud õhusõidukite tootjad töötanud välja detailseid juhtnööre, kuidas seda teha ning kui on midagi kirjas, siis üldjuhul keskendutakse mootoritele. Infokilde võib leida tihti erinevatest tootja väljastatud dokumentidest. Allpool mõned näpunäited, kuidas tagada, et õhusõiduk oleks kevadel valmis Teid taas ohutult pilvepiirile viima ja tagasi maa peale tooma.

1. **Ärge käitage õhusõidukit vaid maa peal.** Pelgalt maapealne käitamine on halb mõte. Põlemise kõrvalsaadused on vesi ja happed, mis kogunevad õlisse. Kui õli ei hoita kõrgel temperatuuril (tavaliselt üle 75 °C) pikemat aega (umbes 1 tund), siis see vesi ei aurustu ja aja jooksul söövitatb mootori sisemust ning muutub happeks. Lisaks põhjustab maapealsest käitamisest tingitud ebaühtlane soojenemine lokaalseid kõrgeid temperatuure silindrites ja kõrbenud õlithendeid (mis põhjustavad lekkeid). Loe lisaks [IAOPA lehel](#).

2. **Vahetage õli.** Võib tunduda ebaloogiline vahetada õli praegu, mitte kevadel. Kuid pidage meeles, teie mootori õli on vana – see sisaldab mustust ja saasteaineid, mis võivad põhjustada roostet ja korrosiooni. Ärge lihtsalt vahetage õli, vaid asendage see ka säilitusaineseguga.

3. **Valmistage süüteküünlad ette.** Eemaldage süüteküünlad ja piserdage auke säilitusõli seguga. Seejärel asendage originaalsüüteküünlad. Kuigi see pole kohustuslik, on niiskust imavate küünalde (*dehydrator plug*) kasutamine iga silindri niiskusesisalduse indikaatorina kindlasti soovitatav.

4. **Sulgege kõik mootori avad.** Väljalasketoru jaoks sobivad kõige paremini 50 g kotid silikageeli ja sisselaskeava jaoks 100 g kotid silikageeli. Pidage meeles, et nii karburaatoriga kui ka sissepritsega mootoritel on alternatiivne õhuvarustus, mis tuleb samuti sulgeda.

5. **Tooge aku tupp.** Laadige see korralikult täis ning asetage sooja (soovituslik kuni +15 °C) ruumi talvituma. Talve jooksul laadige akut paar korda. Kui aku eemaldamine ei ole võimalik, siis hankige endale nutikas laadija, mille saab talveks aku külge jätta ning mis hoiab aku laetuna kuni uute lendudeni.

6. **Kaitske õhusõidukit kutsumata külaliste eest ning katke kõik, mida saate.** Hiired ja muud väikesed loomad ning putukad otsivad külma eest varju nii teie angaaris kui ka õhusõidukis. Veenduge, et sinna ei jääks ühtki toidupala, mis võiks kahjureid ligi meelitada. Katke kõik avad, et hoida õhusõidukit ja selle süsteeme puhtana kõigest, mis võiks neid ummistada. Kõikide avade sulgemine hoiab ära ka niiskuse, mis võib mootorisse sattudes põhjustada korrosiooni. Lennuki aknad, propellerid ja saba peaksid olema kaetud. See vähendab nende pindade kahjustusi ning aitab vähendada paneelide ja polstri kahjustusi, mis on põhjustatud päikese käes viibimisest ning vihmast, jääst ja lumest tulenevast niiskusest.

7. **Hoidke kütusepaagid täis.** Hoides kütusepaagid täis, vähendate niiskuse hulka, mis võib muidu paagis kondenseeruda. Kui teie õhusõidukil on painduv kummist kütusepõis, minimeerib täis paak ka pragude tekkimist. Ja ärge muretsege kütuse vanuse pärast. Enamik lennukikütuseid püsivad kasutuskõlblikuna kuni aasta.

8. **Kinnitage õhusõiduk kindlalt maa külge.** Aeg-ajalt esineb meil tugevaid tuuli ning ka rasket lund, mis võib põhjustada lennuki saba peale vajumist. Korralik kinnitamine hoiab õhusõidukit kahjustuste eest.

9. **Käige oma õhusõidukil külas.** Soovitatavalt iga 7 kuni 30 päeva tagant:

- Puhastage õhusõiduk sellele kogunenud lumest;
- liigutage oma õhusõidukit veidike, et vältida rehvide lamendumist;
- kasutage pidureid, et vältida nende kinni roostetamist;
- liigutage kõiki juhtpindu, kaasa arvatud tagatiibu, kasutades selleks juhthooba ja pedaale;
- koormake telikut, liigutades tiiva otsi üles ja alla;
- lülitage sisse elektri- ja avioonikasüsteemid, et neid soojendada ja aurustada osa niiskusest, mis võib olla neisse tekkinud;
- olemasolul lülitage sisse elektri-, hüdraulika- ja/või kütusepumbad, et määrada klappe;
- õhutage salongi (tehke seda ilusa kuiva ilmaga);
- kontrollige kütusesüsteemi madalaimas osas (tavaliselt mootori läheduses) vee olemasolu ja laske kogu veel välja voolata.